

Művelődés és társadalom a Horthy-korszakban

ELSŐ FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2022. DECEMBER 12.

Továbbjutás:

a második fordulóra a feladatsor megoldásában legalább 80%-ot elért csapatok kapnak meghívót 2023. január 10-ig.

Beküldési cím:

kreativtortenelem.pte@gmail.com

vagy postán

PTE BTK Történettudományi Intézet (7624 Pécs, Rókus u. 2.) A borítékra kérjük ráírni: Kreatív Történelem továbbá a csapat és az iskola nevét.

I. feladat:

Az 1918–19-es forradalmak zűrzavara és Trianon sokkja után, az ország újjáépítésének munkájában meghatározó szerepet kapott a kultúrpolitika. A kultusztárca (a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium) élén 1922-től 1931-ig Klebelsberg Kuno állt, aki a kultúrpolitikát a rendszer „sikerágazatává” tette. Átfogó, az oktatási és kulturális intézményrendszer majd’ minden elemét felkaroló koncepciójában a *célok*, az *elvek*, az ezek érvényesülését célzó *program* és a *program megvalósításának feltételei* szisztematikus rendszert alkottak.

Szituáció: Klebelsberg Kuno kultuszminiszteri parlamenti bemutatkozása előtt a kormányülésen ismerteti miniszteri koncepcióját. Elképzeléseinek egyes részletei azonban egy „magát megnevezni nem kívánó” informátor útján még a nyilvános beszéd előtt kiszivárognak. A téma „robban”, kritikusok és támogatók lendülnek akcióba a nyilvánosság különféle fórumain. Bethlen a kormánypárti szerkesztőket és magát Klebelsbergét is arra kéri, hogy – ha már így alakult – még a parlamenti beszéd előtt igyekezzenek meggyőzni a közvéleményt.

Feladat:

Készíts podcast-ot, rádióműsort, interjút; légy kormánypárti, független vagy ellenzéki influenszer!

- A felvétel hossza max. 4 perc legyen!
- A felvételben utalnotok kell a koncepció elemeire és azok egymással való kapcsolatára!
- Legyetek kreatívak, a formát ti választhatjátok meg! Az érvek, a gondolkodásmód, szellemiség és a stílus hiteles rekonstruálásához használhatjátok segítségül Klebelsberg Kuno megadott beszédeit, de alkothattok mai nyelvi regiszterekben is!

FONTOS: minden beküldött fájl/e-mailben tüntessétek fel a csapat és az iskola nevét!

Értékelés:

Tartalmi elemek (30 pont)

Ötletesség, kreativitás (20 pont)

Összesen megszerezhető: 50 pont

Ajánlott irodalom:

- Romsics Ignác: Bethleni konszolidáció – klebelsbergi kultúrpolitika. Rubicon 2012. 9–10. szám 4–10.
- Ujváry Gábor: A magyar kultúra aranykora. Bethlen István és Klebelsberg Kuno. Rubicon 2013. 12. szám 60–68.
- Gróf Klebelsberg Kuno beszédei, cikkei és törvényjavaslati 1916–1926. Budapest, 1927. http://mtda.hu/books/klebelsberg_kuno_beszedekek_es_cikkek.pdf ; 328–332., 493–496., 516–536. oldalak.

***

II. feladat:

A két világháború között művelt polgári körökben még kedvelt szórakozás volt az *élszínház* alkotása. A társaság egy festményt vagy jelenetet elevenített meg, élő szereplőkkel, de mozdulatlanul (“képpé” merevedve), gondosan berendezve a díszletet, ügyelve a jelmezekre. Főleg zsúrokon, bálokon, jótékonysági esteken, de iskolai ünnepélyeken is előfordult.

Feladat:

Alkossatok élszínházot és örökítsétek meg fényképen!

- A fotóhoz rövid leírást mellékeljétek, melyben kifejtitek a jelenetbe sűrített mondanivalót és a megjelenített szimbólumokat!
- A képen a csapat tagjai szerepeljenek, legyenek kreatívak a jelmezhasználatban és a díszletekkel!
- A jelenet a Horthy-korszak valamely közéleti témájához kapcsolódjon!

Az élszínház műfajáról itt olvashattok:

http://www.balkon.hu/archiv/balkon_2002_06/11kokai.html

Példaként és inspirációul egy klasszikust ajánlunk: Élőkép az 1932-es vitézi bálon: Horthy Miklós kormányzó érkezésekor Hungária a felkelő apostoli kettős keresztre mutat

<https://gyujtemenyek.mnm.hu/record/-/record/display/manifestation/MNMMUSEUM1197529/80396f06-ca1a-46a5-a043-2ea233fd7984/solr/0/24/0/5/importDate/DESC>

Ennek az élőképnek leírását (elemzését) itt olvashatjátok: Zeidler Miklós: Irredenta kultusz a két világháború között. Budapest, 2002. 47–48.

<https://www.mek.oszk.hu/06000/06030/06030.pdf>

FONTOS: minden beküldött fájl/e-mailben tüntessétek fel a csapat és az iskola nevét!

Értékelés:

Témaválasztás relevanciája (10 pont)

Ötletesség, kreativitás, kivitelezés (25 pont)

Az élőkép magyarázata (15 pont)

Összesen megszerezhető: 50 pont

Ha kérdésetek van a feladatokkal kapcsolatban, írjatok a kreativtortenelem.pte@gmail.hu címre!